

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES PER A LA CONTRACTACIÓ DEL SERVEI DE PRESA DE MOSTRES DE MARISC DEL LITORAL CATALÀ PEL PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES MARINES DE 2023.

1. ANTECEDENTS

El seguiment de la qualitat de les aigües de marisqueig del litoral català el porta a terme la Direcció General de política Marítima i Pesca Sostenible (DGPMPS) en col·laboració amb l'IRTA de la Ràpita a fi i efecte de donar compliment a la legislació vigent en aquests aspectes. Aquest seguiment, a Catalunya, es va començar l'any 1990, com a resposta al Reial decret de 13 de gener, pel qual s'estableixen les normes sobre la qualitat de les aigües per l'explotació de mol·luscs.

Actualment, el Programa de Seguiment de la Qualitat de les Aigües Marines del litoral català (PSQAM) dona compliment al Reglament 2019/627 del 15 de març. Aquest estableix les disposicions per a la realització dels controls oficials dels productes d'origen animal destinats al consum humà i estableix els controls oficials relatius a mol·luscs bivalves vius, equinoderms, tunicats i gasteròpodes marins vius procedents de les zones de producció classificades. Addicionalment, el reglament 853/2004 de la Unió Europea que estableix les normes específiques d'higiene dels aliments d'origen animal, recull específicament les normes sanitàries per mol·luscs bivalves vius, equinoderms, tunicats i gasteròpodes marins vius.

Les actuacions contemplades en el PSQAM permeten la gestió de les zones de producció de mol·luscs bivalves i gasteròpodes, equinoderms i tunicats del litoral català i també són d'absoluta importància pel manteniment de la salut pública i la reducció dels potencials riscos alimentaris. Les dades obtingudes són de fet trameses a institucions com l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) o l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària (ACSA).

El control de les aigües marines de les zones de producció del litoral català garanteix la salubritat dels mol·luscs bivalves i gasteròpodes, equinoderms i tunicats que s'hi troben. Aquest control es duu a terme mitjançant un programa d'anàliques de les aigües marines i dels organismes esmentats.

2. OBJECTE

L'objecte d'aquest contracte és el servei de presa de mostres de marisc del litoral per dur a terme el Programa de Seguiment de la Qualitat de les Aigües Marines del litoral català (PSQAM) de 2023.

3. CARACTERÍSTIQUES DEL SERVEI

Per dur a terme el Programa de Seguiment de la Qualitat de les Aigües Marines del litoral català (PSQAM) es necessita analitzar mostres de mol·luscs bivalves i gasteròpodes i equinoderms procedents de les zones de producció del litoral català.

L'activitat de marisqueig, extracció de mol·luscs i altres invertebrats marins, està restringida als mariscadors/es professionals, aquesta activitat es duu a terme exclusivament pels mariscadors/es afiliats a una Confraria de Pescadors i en les zones de marisqueig reservades a l'àmbit territorial de cada Confraria de Pescadors. La comercialització d'aquest producte marisquer s'ha de realitzar a les llotges pesqueres, gestionades per les Confraries de Pescadors.

Atès que per desenvolupar l'activitat de marisqueig cal tenir el carnet de mariscador professional, estar afiliat a la Seguretat Social i adscrit a una confraria de pescadors, la DGPMPS ha de contractar aquest servei a les confraries esmentades perquè a través dels mariscadors que tenen adscrits aconseguixin aquestes mostres.

Les mostres han de ser recollides per mariscadors professionals i han de procedir de les zones següents:

- Deltebre
- L'Ametlla de Mar
- L'Escala
- La Ràpita
- Palamós
- Roses
- Vilanova i la Geltrú

Aquestes mostres han de ser lliurades a l'IRTA de la Ràpita per a ser analitzades a fi i efecte de garantir la salubritat dels productes extrets, pel que fa a microbiologia, toxines i contaminants químics, per les activitats marisqueres i aquícoles de les zones de producció del litoral català.

4. PRODUCTES A LLIURAR

Al llarg del 2023 s'han de lliurar a l'IRTA de la Ràpita les mostres dels productes del marisqueig indicades a la taula següent:

Àmbit Territorial CP	Núm. de mostres	Kg/mostra	Preu/kg
Roses			
Garotes	32	5	7,14
Llobarro (dioxines)	10	0,35	14,74
L'Escala			
Garotes	32	5	3,34
Palamós			
Garotes	32	5	3,05
Vilanova i la Geltrú			
Tellerina	80	1,5	22,68
L'Ametlla de Mar			
Garotes	32	5	5,97

La Ràpita			
Cargol punxenc	7	3,5	9,78
Navalla	56	3,5	4,68
Deltebre			
Tellerines	97	1,5	14,97
Tellerines	24	0,30	14,97
Tellerines	12	1,10	14,97

5. DIMENSIONAMENT DEL SERVEI

L'equip bàsic necessari per a dur a terme aquest servei ha d'estar constituït per:

- Mariscadors professionals que realitzaran la recollida de les mostres de marisc estipulades en el contracte. Mínim un mariscador per lot.
- Personal de gestió de la confraria.

6. PROCEDIMENT PER L'OBTENCIÓ DE LES MOSTRES

6.1 Sol·licitud de les mostres

Cada setmana des de l'IRTA de la Ràpita es farà la sol·licitud de la presa de mostres per a la setmana següent als mariscadors de les confraries de pescadors.

La sol·licitud es farà via WhatsApp, telèfon o correu electrònic.

En la sol·licitud s'especificaran els punts de mostreig per a la recollida de les mostres, així com el pes de cada mostra.

6.2 Obtenció de les mostres

L'obtenció de les mostres s'ha de fer als punts de mostreig que l'IRTA de la Ràpita proporcionarà a les confraries de pescadors.

6.3 Recollida de les mostres

Cal fer-la de la manera següent:

- Es trien els individus dins de l'embarcació, seleccionant els individus de talla comercial i sent d'una sola espècie.
- Es mesura la temperatura de l'aigua del punt de mostreig.
- Cadascuna de les mostres s'ha de dipositar dins d'una bossa de plàstic de manera que el producte no estigui en contacte directe amb la resta de les mostres (no usar malla).

- Les bosses etiquetades s'han de conservar en una nevera refrigerada. Per mantenir les mostres de marisc fresques, es disposaran dins la nevera amb acumuladors de gel o ampolles de plàstic amb gel sense que estiguin en contacte directe amb les mostres per evitar que les mostres es congelin.

6.4 Etiquetatge de la mostra

- Totes les mostres han d'anar acompanyades d'un codi i d'un full de camp de mostreig de la zona on s'han recollit.
- La bossa amb la mostra s'identifica amb el codi de la mostra. S'ha de marcar amb un retolador permanent o de manera que sigui resistent a l'aigua.
- Codi: Zona/punt de mostreig-inicial de l'espècie-data completa + (hora de mostreig); ex: 10b/27T-020622 (11:50), on:
 - 10b: fa referència a la zona CAT1-10b
 - 27: al punt de mostreig dins la zona,
 - T: tellerina; LL: lluenta; CL: cloïssa; CP: cargol de punxes; G: garota
 - 020622 (dia, mes i any en 2 dígits) o bé l'hora de recollida de la mostra en hores i minuts (11:50)
- Al codi de la mostra utilitzarem el guió entre la inicial de l'espècie i la data de recollida de la mostra. Cal escriure també l'hora de recollida de la mostra per cada una de les mostres que s'obtinguin.

6.5 Full de camp

- Cal complimentar un full de camp per dia de mostreig.
- El full de camp inclou els següents apartats:
 - Zona de mostreig (CAT1-XX)
 - Punt de mostreig
 - Espècie mostrejada
 - Coordenades del mostreig (latitud i longitud)
 - Data (dia/mes/any) dos dígits
 - Hora precisa (en minuts) corresponent a l'hora que surt la mostra de l'aigua.
 - Temperatura de l'aigua (a la profunditat de mostreig)
 - Profunditat de recollida del marisc
 - Pes de la mostra
 - Marcar la presència o absència d'hidrocarburs a l'aigua
 - Comentaris (en cas que sigui necessari)
 - Identificació de l'embarcació i signatures del patró de la barca i del patró major o president de la confraria.

6.6 Tractament de les mostres

- L'enviament de les mostres s'ha de fer el mateix dia de la seva recollida o bé s'han de conservar refrigerades fins que arribin perquè una persona tècnica de l'RTI les analitzi.
- Les mostres han d'anar dins una caixa de porexpan o una nevera amb acumuladors o ampolles de plàstic amb gel sense que estiguin en contacte directe amb les mostres per evitar que les mostres es congelin.
- La caixa de porexpan ha d'estar precintada amb la cinta adhesiva impermeable i ser totalment estanca a possibles pèrdues d'aigua.
- Des de l'IRTA de la Ràpita es coordina la recollida de les mostres per part del transportista un cop se l'ha informat que s'ha fet el mostreig.
- Les mostres s'envien mitjançant transportista amb sol·licitud d'entrega al laboratori de l'IRTA de la Ràpita l'endemà d'haver-se obtingut la mostra, sobre les 10 h.
- Si es donés el cas que la mostra hagués de ser transportada per personal de l'IRTA de la Ràpita, la confraria de pescadors conservarà la mostra refrigerada fins al moment en què el personal de l'IRTA de la Ràpita la passi a recollir.
- L'enviament de les mostres s'ha de fer com a màxim d'un dia per l'altre, tenint en compte que no es poden excedir en cap cas les 48 h per fer l'anàlisi microbiològic des del moment de la presa.

6.7 Incidències del mostreig

Les incidències de mostreig han de quedar registrades, tant siguin perquè no s'ha pogut efectuar el mostreig (ex: condicions meteorològiques, avaria de l'embarcació...) o bé per incidències amb el transport d'aquestes.

En cas que no s'hagi pogut efectuar un mostreig, el mariscador ha d'informar de la incidència per correu electrònic o WhatsApp, a més a més de per telèfon, a la persona responsable de l'IRTA de la Ràpita de la comunicació amb les confraries de pescadors o, en cas que no hi sigui, al tècnic que hagi sol·licitat el mostreig.

7. TERMINI DE REALITZACIÓ DE LES ACTUACIONS

Des de la data de formalització del contracte fins, com a màxim, el 31 de desembre de 2023.

8. SEGUIMENT DELS TREBALLS

El seguiment dels treballs fets pels adjudicataris serà desenvolupat pels responsables del Programa de Seguiment de la Qualitat de les Aigües Marines del litoral català (PSQAM) de l'IRTA de la Ràpita i per la persona responsable de la unitat d'aqüicultura i oceanografia de la DG de Política Marítima i Pesca Sostenible, així com per un tècnic(a) d'aquesta unitat.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural
**Direcció General de Política
Marítima i Pesca Sostenible**

Per delegació,
(Resolució ACC/470/2022, de 24 de febrer)
DOGC núm. 8616, de l'1.03.2022

Sergi Tudela Casanovas
Director general de Política Marítima i Pesca Sostenible